

**UCHWAŁA NR XLIV/355/2022
RADY MIEJSKIEJ W DĄBIU**

z dnia 29 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbie na lata 2022-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583) oraz art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218), oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 oraz z 2021 r. poz. 2469) Rada Miejska w Dąbiu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbie na lata 2022-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Dąbie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

§ 4. Tracą moc uchwała nr XLI/325/2021 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Dąbie na 2022 rok oraz uchwała nr XLI/326/2021 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Dąbie na 2022 rok.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Dąbiu

Wacław Zwoniarkiewicz

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbie na lata 2022-2023

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023 Gminy Dąbie jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469) oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.). Program stanowi kontynuację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Dąbie na 2022 rok oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbie na 2022 rok (które tracą swoją moc 31 marca 2022 roku). Wśród założeń programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu i działania środków psychoaktywnych oraz rozwój działań profilaktycznych i edukacyjnych powodujących wzrost świadomości społecznej dot. negatywnych skutków stosowania tych środków oraz zaburzeń zachowań (uzależnień behawioralnych).

Główne cele programu

Program określa zakres i formę realizacji działań, które wynikają z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.), jak i z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469). Ustawy te nakładają na JST prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom, integracji społecznej osób uzależnionych a także działalność profilaktyczną i edukacyjną w obszarze uzależnień behawioralnych. Terminem „uzależnienia behawioralne” określa się zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia; do tego typu zaburzeń zachowania zalicza się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, od komputera i Internetu, od pracy, seksu, pornografii i zakupów.

Przygotowany gminny program uwzględnia wytyczne, rekomendacje i priorytety dotyczące realizowania i finansowania gminnych programów wskazane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Program powstał także w oparciu o wytyczne Narodowego Programu Zdrowia (NPZ), który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego. Wśród pięciu celów operacyjnych NPZ wyszczególniono również profilaktykę uzależnień,

w tym zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom; uzależnienie od tytoniu (nikotyny), od alkoholu; od zachowań (uzależnienia behawioralne), od narkotyków.

Treścią Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2023 Gminy Dąbie jest m.in. przeciwdziałanie uzależnieniom, których geneza jest zbliżona niezależnie od substancji, która to uzależnienie wywołuje. Niejednokrotnie osoby spożywające alkohol zażywają zamiennie lub łączą różne środki psychoaktywne. Stąd założenia i planowane zadania z zakresu profilaktyki są podobne i obejmują zarówno problemy alkoholizmu jak i narkomanii. Poszerzone zostały o wynikającą z przepisów, profilaktykę i działalność informacyjną w zakresie uzależnień behawioralnych. Alkohol spożywany w nadmiernych ilościach powoduje nie tylko dla jednostki ale także rodziny określone szkody fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne oraz wiąże się zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i rozwojem kariery zawodowej. Nierzadko członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą narażoną na przemoc w rodzinie. Uzależnienie jednego z rodziców powoduje często trwałe zaburzenia w rozwoju dziecka. Co roku w Polsce rodzi się około 1000 dzieci z FAS - Płodowy Zespół Alkoholowy¹ (300 000 urodzeń), a jedno dziecko na sto cierpi na zaburzenia wynikające ze spożywania alkoholu przez ich matki w czasie ciąży. Dane podawane zarówno przez agendy światowe (WHO), jak i polską (PARPA) jednoznacznie wskazują na rosnące w naszym kraju spożycie alkoholu. Analizy PARPA wskazują, że mamy do czynienia z trendem wzrostowym: w 2019 roku wystąpił najwyższy poziom konsumpcji (9,78 litra) od dwudziestu sześciu lat (w 1993 r. średnie spożycie czystego alkoholu na 1 mieszkańca wynosiło 6,52 litra). Okres pandemii w niewielkim stopniu wpłynął na ten trend – wskaźnik za rok 2020 wyniósł 9,6 i był tylko nieznacznie niższy od rekordowego roku 2019. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych szczególnie wskazuje na potrzebę "zwiększenia jakości działań kierowanych do dzieci, młodzieży, a także całych rodzin, w których występują różne problemy powodowane przez alkohol". Alkohol jest tą substancją psychoaktywną, po którą najczęściej sięga młodzież szkolna. Obserwuje się obniżenie wieku inicjacji alkoholowej. W efekcie pogarszają się umiejętności poznawcze, takie jak: pamięć, koncentracja. Upośledzeniu

ulega funkcjonowanie społeczne. Spożywanie alkoholu w młodym wieku przyczynia się do rozwoju uzależnienia w późniejszych okresach życia. W tym samym badaniu (2018r.) pytano uczniów o zażywanie narkotyków. 20% uczniów i 14% uczennic odpowiedziało twierdząco na pytanie o zażywanie nielegalnych substancji. Pod nazwą "narkotyki" rozumie się wiele substancji o różnorodnym działaniu - od stymulującego do uspokajającego. Używanie nielegalnych substancji psychoaktywnych, a zwłaszcza konsekwencje z tym związane są ważnym tematem europejskim i światowym – żadne państwo nie jest wolne od tego problemu. Konsekwencje te obejmują różne szkody zdrowotne (w tym zwłaszcza choroby infekcyjne związane z iniekcjami – zakażenie HIV, żółtaczką, chorobami wenerycznymi), niekiedy prowadzące do zgonów, ale również problemy społeczne – mogą prowadzić do wykluczenia społecznego, zaburzeń funkcjonowania

w społeczeństwie, bezdomności, bezrobocia, prostytucji czy przestępczości.

Przerażają także statystyki Komendy Głównej Policji Biura Ruchu Drogowego w 2020 roku, według danych uczestnicy ruchu będący pod działaniem alkoholu spowodowali 2 015 wypadków (8,6% ogółu), w których zginęło 271 osób (10,9%), a rannych zostało 2 167 osób (8,2%). Kierujący pojazdami będący pod działaniem innego środka byli sprawcami 106 wypadków, w których 43 osoby zginęły, a 141 zostało rannych oraz 229 kolizji.

Z badań przeprowadzonych w 2019 r. przez CBOS dotyczących uzależnień behawioralnych wynika, że blisko jedną dziesiątą Polaków można zaliczyć do grupy osób uzależnionych od pracy. 27 tysięcy osób uprawia hazard patologiczny. Żyje wśród nas także ponad milion zakupoholików. 465 tysięcy osób uzależnionych od internetu, przerażające są także dane dotyczące korzystania z urządzeń mobilnych przez dzieci. Wynika z nich, że dwie trzecie rodziców dzieci między 2 a 5 rokiem życia (64 proc.) deklaruje, że korzystają one z urządzeń mobilnych.

Mając na uwadze powyższe dane realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbie na lata 2022-2023 należy zwrócić szczególną uwagę na przeciwdziałanie uzależnieniom i innym zachowaniom ryzykownym – dawanie specjalistycznego wsparcia, dbanie o dobre relacje i zdrowie mieszkańców. Do osiągnięcia celu konieczne jest inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych przez mieszkańców Gminy Dąbie, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, a także wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałanie i ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych,

w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności zjawisku przemocy w rodzinie.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Dąbie na lata 2022-2023

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków
 1. Prowadzenie stałego monitoringu zjawisk, wydarzeń, wykroczeń popełnionych w związku ze spożyciem alkoholu, używaniem środków psychoaktywnych.
 2. Upowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych o miejscach oferowanej pomocy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii.
 3. Współpraca z Przychodnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Kole oraz udzielanie pomocy osobom korzystającym z terapii odwykowej.
 4. Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu i narkotyków.
 5. Prowadzenie punktu konsultacyjnego w Dąbiu, obsługiwanego przez psychologa terapeutę, specjalistę terapii uzależnień na podstawie podpisanej umowy.
 6. Prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami wezwanymi na posiedzenie komisji, wobec których istnieją przesłanki o uzależnieniu.
 7. Przekazywanie placówkom oświatowym i leczniczym materiałów edukacyjno-profilaktycznych.
 8. Kierowanie wniosków do sądu celem zastosowania obowiązku leczenia odwykowego.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii i pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
 1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
 2. Zintegrowanie działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie: (szkoły, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).
 3. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień.
 4. Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

5. Dofinansowanie wypoczynku dzieci z rodzin z problemem uzależnień.
6. Organizowanie lokalnych szkoleń, porad, seminariów w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem uzależnień.
7. Prowadzenie lokalnych kampanii informacyjnych, akcji edukacyjnych nt. zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci.
8. Wspieranie pracy interdyscyplinarnego zespołu ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
9. Współpraca z Konińskim Bankiem Żywności mająca na celu udzielanie pomocy żywnościowej rodzinom spełniającym warunki minimum socjalnego oraz dzieciom objętym programem profilaktycznym realizowanym w świetlicach środowiskowych i ogniskach profilaktycznych oraz ponoszenie kosztów związanych z przywozem żywności.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

1. Prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży dotyczących ograniczenia negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szkód zdrowotnych, zaburzeń życia rodzinnego, nierówności społeczno-zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i używania innych substancji psychoaktywnych, czy uzależnień behawioralnych.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
3. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych przez młodzież skierowanych do grup rówieśniczych. Ochrona dzieci i młodzieży przed zachowaniami ryzykownymi, w tym: wchodzeniem w kontakty z substancjami psychoaktywnymi i uzależnieniem się. Zmniejszenie narażenia społeczeństwa na zagrożenia zdrowotne wynikające z używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych.
4. Wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu (takiej jak młodzieżowe grupy Pat (Profilaktyka a Ty).

5. Dofinansowywanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów pracujących z dziećmi i młodzieżą, członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
7. Wspieranie działalności świetlicy socjoterapeutycznej w Dąbiu i ognisk opiekuńczo - wychowawczych w Chełmnie i Karszewie na terenie Gminy Dąbie.
8. Finansowanie rozrywkowych, sportowych i rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii i promowanie trzeźwości jako stylu życia.
9. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
10. Finansowanie rozrywkowych i sportowych imprez lokalnych promujących trzeźwość jako styl życia.
11. Współpraca z Policją w celu zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego i bezpieczeństwa obywateli.
12. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych (między innymi dofinansowanie przejazdów na zawody sportowe) połączonych z profilaktyką alkoholową i przeciwdziałaniem narkomanii.
13. Finansowanie wyjazdów z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i dla dzieci pochodzących ze środowisk zagrożonych uzależnieniem.
14. Promowanie życia bez używek (festyny, konkursy, turnieje, imprezy sportowe) oraz wspieranie środowisk i postaw abstynenckich poprzez współorganizowanie imprez środowiskowych.
15. Finansowanie w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych budowy i/lub modernizacji miejsc, w których odbywają się pozalekcyjne zajęcia sportowe (w tym także placów zabaw) .

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

W realizacji zadań z zakresu gminnego programu mogą uczestniczyć podmioty, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia 15 września 2015r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

1. Informowanie Policji o naruszeniach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Wnioski do organów ścigania o ukaranie osób naruszających przepisy w/w ustawy.
3. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Dąbiu (nie dotyczy zezwoleń jednorazowych) przez Komisję.
4. Kontrole decyzji i zezwoleń na sprzedaż alkoholu przez Komisję, wydawanych w Urzędzie Miejskim w Dąbiu.
5. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie zgodności z wydanym zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych oraz przestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Kierowanie spraw do sądu, prokuratury, policji i innych instytucji

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbiu.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbiu będą otrzymywać wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji każdorazowo w wysokości 230 zł (słownie: dwieście trzydzieści złotych) brutto. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie listy obecności podpisanej przez obecnych na posiedzeniu członków komisji.

VIII. Odpowiedzialnym za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Dąbie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbiu i Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dąbiu.

IX. Zasady finansowania Programu

Zadania ujęte w Programie finansowane są ze środków pochodzących z dochodów Gminy Dąbie z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, na podstawie art.18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Burmistrz Miasta Dąbie przedkłada Radzie Miejskiej w Dąbiu raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.